

Obecność drewna przyrodniczo cennego w zależności od wykonywanych zabiegów gospodarczych na terenie Nadleśnictwa Niepołomice w latach 2010–2015

Marcin Piszczek¹, Grażyna Szarek-Łukaszewska², Przemysław Kurek³,
Łukasz Piechnik², Ewa Budziakowska-Kubik², Magdalena Żywiec²,
Jan Holeksa³, Tomasz Zielonka⁴

1. Katedra Zarządzania Zasobami Leśnymi, Wydział Leśny, Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie
al. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków

E-mail: rlpiszcz@cyf-kr.edu.pl

2. Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk
ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków

3. Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań

4. Instytut Biologii, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków

Celem przeprowadzonych badań było określenie wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych (czyszczeń, trzebieży i cięć rębnych) na rodzaj oraz ilość pozostawionego w lesie do naturalnego rozkładu drewna przyrodniczo cennego. Przeprowadzono inwentaryzację drewna przyrodniczo cennego na wybranych 188 powierzchniach badawczych, znajdujących się w 188 oddziałach i obejmujących 365 wydzieleń na terenie Nadleśnictwa Niepołomice. Zinwentaryzowane drewno, pozostawione do naturalnego rozkładu zaklasyfikowano do jednej z trzech grup: pniaków, kłód i posuzu stojącego. Określono sumaryczną wielkość pozyskania drewna oraz w rozbiciu na 14 grup czynności, jak również procentowe udziały użytkowania drewna w realizowanych grupach czynności dla poszczególnych oddziałów i wydzieleń. Podjęto próbę określenia, w jaki sposób poszczególne zabiegi gospodarcze wpłynęły na obecność w lesie drewna przyrodniczo cennego. Analizując frekwencję poszczególnych grup czynności, stwierdzono, że najczęściej wykonywano cięcia przygodne: trzebieży późnej, przygodne rębne i trzebieży wczesnej. W zbiegach tych usuwano drzewa obumarłe, uszkodzone, zamierające, osłabione i dziuplaste; będące potencjalnym posuszem stojącym, a w dalszej przyszłości leżącym. W wyniku cięć przygodnych pozyskano 11 552,8 m³ drewna, co stanowiło 21,4% całości jego pozyskania. Stosunkowo duże ilości drewna pozostawionego do naturalnego rozkładu stwierdzono w wydzieniach, na siedliskach wilgotnych. Najwięcej drewna przyrodniczo cennego znajdowało się w oddziałach, w których w analizowanym okresie nie wykonywano żadnych zabiegów pielęgnacyjnych.

Badania były finansowane z środków Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w ramach grantu pt. "Kształtowanie się zasobów martwego drewna w siedliskach przyrodniczych w warunkach prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej" (Nr OR.271.3.9.215) oraz środków statutowych Instytutu Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk. Autorzy dziękują również Nadleśnictwu Niepołomice za umożliwienie prowadzenia badań na terenie Puszczy Niepołomickiej oraz wszystkim osobom, które brały udział w pracach terenowych.